

Introduksjon

HTML Forkortelse for engelsk *HyperText Markup* Language

HTML er et formateringsspråk benyttet for å lage hypertekstdokumenter på World Wide Web. Koder, kalt *tagger* (engelsk *tags*), angir funksjonen til en tekst, det vil si om den er en overskrift, et vanlig tekstavsnitt, en tabell, en punktliste eller en lenke til annen tekst. En tag kan også endre på utseendet til en tekst, for eksempel ved at ord *kursiveres* eller utheves. HTML-tagger for tekstens funksjon refererer til stilark(også kalt stilsett) der selve utseendet styres: I stilsettet avgjøres egenskaper som skrifttype, størrelse, justering, farge og så videre. Dette skillet mellom funksjon og utforming er spesielt viktig der man ønsker frihet til å bytte utseende uten å endre på hva som skal være overskrift og hva som skal være vanlig tekst, eller sørge for at hypertekst opprinnelig laget med tanke på pc-er, også skal være leselig på enheter med andre typer skjermer, som mobiltelefoner. HTML er definert i metaspråket SGML, som det «utvidbare» formateringsspråket XML for webdokumenter er en forenklet utgave av.

- HTML, Hyper Text Markup Language
- HTML er et standard kodespråk for utforming og koding av hjemmesider
- HTML beskriver strukturen på en hjemmeside
- HTML inneholder en serie av elementer
- HTML elementene forteller nettleseren hvordan innholdet skal presenteres

SGML fork. Eng. Standard Generalized Markup Language

Standard Generalized Markup Language, metaspråk for å definere formateringsspråk for elektroniske dokumenter, anvendt på store databaser og multimediaprosjekter der det er et stort behov for kryssreferanser og indeksering. Standardisert av det internasjonale standardiseringsforbundet ISO siden 1986. Betegnelsen metaspråk gjenspeiler det faktum at SGML beskriver sin egen formatering. SGML omfatter også hypertekstlenker. Hypertekstspråket <u>HTML</u>, som brukes til å formatere webdokumenter, er selv definert i SGML, mens det «utvidbare» formateringsspråket <u>XML</u> for alle slags webdokumenter er en forenklet utgave av SGML.

CSS fork. for eng. Cascading Style Sheets,

CSS, format for stilsett for html-dokumenter på internett, standardisert av $\underline{W3C}$. Stilsett er en enkel måte å definere stiler på, det vil si layoutegenskaper som skrifttyper, farger og linjeavstander, slik at alle dokumenter fra et gitt nettsted får samme design.

Nordmannen Håkon Wium Lie spilte en sentral rolle i arbeidet som i 1994 munnet ut i den første definisjonen av CSS-formatet.

Hovedprinsippet er at ulike *elementer* i web-dokumenter – som overskrifter, tabeller, hypertekst – omkranses av egne *tagger*(«merkelapper»), og at definisjonen på elementets utseende (som skriftstørrelse, farge, avstand over og under linjen) hentes fra stilsettet. Et dokument kan få svært ulikt utseende avhengig av hvilket stilsett det publiseres med.

<u>Referanser fra SNL</u>

Tekst editor

Under denne gjennomgangen skal vi først bygge opp den generelle kunnskapen rundt en hjemmeside, Wireframe/Stilark, biblioteker og filstruktur. Gjennom ca. 30 timers arbeide, ende opp med en egenprodusert hjemmeside som danner grunnlag for å kunne arbeide videre på egenhånd, eksempelvis i prosjekt for andre, egen hjemmeside, YFF fordypning.

Det første vi må gjøre er å finne en editor for kodingen. De fleste velger en fra topp 5 listen, eller benytter seg av de innebyggede teksteditorene slik som

- Notepad for windows
- TextEdit for Mac
- Sublime Text ver.3

Vi har valgt å benytte Sublime Text i undervisningen, så det vil være vårt felles utgangspunkt. Velger du å benytte en annen editor er det opp til deg å sette deg inn brukergrensesnittet. Sublime Text kan lastes ned her:

Nedlast editor

Wireframe/Stilark

Å planlegge en hjemmeside er ofte grunnlaget for mer effektivt arbeide og mer struktur over siden. Ofte «kladder» man strukturen for hånd først, og dette gjentas mange ganger, kladde, endre, tilpasse og tilpassefrem til man føler seg trygg på at siden kan bli slik man har en tanke/visjon om. En hjemmeside blir til på et godt ide-grunnlag som man jobbet mye med før den settes opp i koder.

Ta en titt på nettet for å se ulike stilarter eller logg inn på w3scool



Ofte er sidene både lineære og hierarkiske, denne utformingen er viktig å tenke gjennom basert på sideoppsett, linker og CSS oppsettet.

Videre vil man, etter man har kodet opp siden, legge den ut på nett og gjøre den kjent for «folket». En god hjemmeside baserer seg på KIS konseptet i tillegg til å være konseptuell!

Før vi begynner å designe noe, skal vi først gjennom en del grunnleggende forhold for å bygge opp kompetansen din!



Min første hjemmeside

Den første teksten lager vi i Notepad for Windows eller TextEdit for Mac

<!DOCTYPE html> <!-- Angir type dokument og verjon --> <html lang="no" /> <!-- Angir språk og åpner en tag og angir tagens navn--> <head> <!-- head er flippen i toppen av siden som kommer opp ved søk--> <meta charset="UTF-8" /> <!-- Angir karaktersett, her med æ, ø, å også. / beyttes som avsluttning av tagen i stedet for </meta> som vi normalt ville gjort. Dette gjelder kun når det ikke skal displaye noe i linjen på skjermen (link til https://no.wikipedia.org/wiki/UTF-8)--> <title> Min første webside </title> <!-- Angir tittelen/teksten som skal være i denne flippen--> </head> <!-- Avslutter head informasjonen--> <body> <!-- Tagen angir hoveddel av siden, kroppen--> Hello World! <!-- Innholdet i kroppen, hoveddelen av siden--> </body> <!-- Avslutter hoveddel av siden, kroppen--> </html> <!-- Avslutter tagen html -->

<!-- Kopier teksten ut og lim inn i tekst editoren din(textEdit eller notepad, for mac husk å endre format til ren text format og endre fil ending fra txt til html! Åpne opp Chrome og se også på kildeoppsett til siden fra utvikler vindu-->

Når siden lagres, husk at den skal ha endingen .html, kall den index.html. Alle tegnsettinger og merknader må gjøres riktige, slik at både tekst blir leselig og at siden blir oppstillet slik vi ønsker- dvs. slik vi satte opp på Wireframe/stil arket vårt.

Sublime Text

La oss nå først bruke litt tid på å gjøre oss kjent med editoren vår. Denne har du nå lastet ned og kan bla litt i.



Struktur

Når vi bygger opp et html-kodesystem bruker vi uttrykk som nevnt her, dette er for å se relasjonene til de enkelte kodene. Vi kalle dette HTML-familietreet.

- Mor/far
- Barn
- Søsken

Eksempel:



FAGSTOFF

Mye av vår kommunikasjon og hverdag er knyttet til bruken av nettet. For å sikre at flest mulig skal ha like muligheter til å delta er universell utforming viktig når innhold til nettet skal produseres.

- <u>Universell utforming på nett</u>
- Hvordan kan vi utforme nettsider universelt?

Gjør en vurdering av skolens nettside:

- 1. Prøv å navigere på nettsida uten mus altså ved hjelp av tabulatortasten. Hvordan fungerer det?
- 2. Hva skjer når du forstørrer nettsida? Fører det til Scrolling, blir tekst kornete?
- 3. Slå på skjerm- opplesning og hør om det er meningsfullt. Innebygde skjermlesere for Apple-produkter heter <u>Voiceover</u>, i Windows heter skjermleseren <u>Narrator</u>.
- 4. Mål kontrasten på tekst bruk f.eks. verktøyet CCA.

Løs de 10 oppgavene på NDLA om universell utforming: LINK

Første oppgave og øvelse del WEB_01

Etter at du har lastet ned Sublime Text eller en annen editor, legger du inn eksemplene 01 til og med 06 på egne sider og lagrer dem, husk .html i endelsen.

Nå kan dere gå sammen 2 og 2 og gjøre øvelsene. Disse skal presenteres og sendes inn.

- Lag en enkel hjemmeside for en dagstur med klassen. Turen skal gå til en topp i Froland, det er fiskevann der, dagen det skal gjøres er 01.09.2021. Oppmøte ved skolen og buss til Froland. Ta med fiskestang og ekstra tøy hvis det skulle bli kaldt. Huskeliste, sovepose, liggeunderlag, matpakke, pølser til grill, drikkeflaske med vann, fiskestang og varmt tøy. Bruk følgende tagger: h1, h2, p, h3, ul, li, i, b, br og legg til kommentarer ved hjelp av kommentar taggen.
- Når du bruker Google Chrome nettleser kan du høyreklikker på siden og velge inspiser, så dukker koden opp. Eller du kan gå til visning og så velge utvikler og se kilde.
- Hva er HTML og CSS?
- Hva er en text editor
- Hva er et stilark/Wireframe?
- Hvordan er sidene normalt bygget opp
- Hva menes med familie struktur i HTML og CSS?

HTML & CSS

Eksemplenes makt Ved hjelp av de neste øvelsene skal vi se på ulike tagger som benyttes i HTML og hvordan vi, ved hjelp av CSS, kan endre og tilpasse sidene.

Vi skal gjennom følgende:

- 01-Tekst og tekstformatering
- 02-Liste typer
- 03-Overskrifter
- 04-Referanse, Quote's
- 05-Ankertagger til statiske og dynamiske sider
- 06-Style Ankertagger
- 07-Link til egen CSS side
- 08-Bildebehandling
- 09-ID og referanse endring

For hvert emne går vi gjennom praktiske eksemplene i oppsett og utforming. Disse er obligatoriske, og skal også utføres av deg selv og lagres! Ta deg god tid og lær taggene og legg til notat om hva de betyr. Når vi er gjennom de første 8 eksemplene og du går over i øvelse for leksjon 02- dvs. øvelse 02, vil du måtte åpne disse igjen og gjøre noen endringer som egne øvelser/oppgavene.

Andre oppgave og øvelse del WEB_02

Etter at du har lastet ned Sublime Text eller en annen editor, legger du inn eksemplene 06b til og med 09 på egne sider og lagrer dem, husk .html i endelsen og .css for 6b sin css side style.

Nå kan dere gå sammen 2 og 2 og gjøre øvelsene. Disse skal presenteres og sendes inn.

- Åpne eksempel 01, skriv inn i egen editor og gjør følgende endringer: Gjør all teksten om til bold og uthevet
- Åpne eksempel 02, skriv inn i egen editor og gjør følgende endringer: Slett all tekst og lister. Legg inn en stor overskrift med "Handle liste" og en mindre overskrift med "For uke 35". Sett inn en nummerert liste med 10 ting du selv finner på å handle. Lag et mellomrom og sett inn 2 punkter unummererte med overskriften, "Kjekt å ha"!
- Åpne eksempel 03, skriv inn i egen editor og gjør følgende endringer: Søk i google på hvordan kan jeg endre størrelsen på skrift utenfor standardene H1 til H6? Hvis du finner ut dette, hjelper du klassekameratene. Lag da nytt innhold med følgende tekst: "Samarbeide lønner seg!" i størrelsene 15px, 25px, 45px og 100, 200, 300% og x-small, small, large. xx-large
- Åpne eksempel 04, skriv inn i egen editor og gjør følgende endringer: Logg deg inn på hjemmesiden og legg til flere sitater, minimum 6.
- Åpne eksempel 05, skriv inn i egen editor og rediger til dine egne 2 linker til egne statiske sider og 2 linker med dynamiske sider fra nett som du liker

- Åpne eksempel 06 og 6b, skriv inn i egen editor og gjør følgende endringer: 1. lag en egen side med innhold etter eget ønske, overskrift, tekst, punktliste, osv. Sett så opp en egen CSS side og link dem sammen, samtidig endrer du tekst, størrelser og farger på teksten
- Åpne eksempel 07, skriv inn i egen editor og gjør følgende endringer: Last ned et par bilder og link dem til siden din så de kommer under hverandre.
- Åpne eksempel 08, skriv inn i egen editor og gjør følgende endringer: Slett all tekst og bilde i body elementet. last ned 2 bilder og lag en h1 overskrift til begge bildene. legg til en paragraf (p)med tekst under hvert av bildene. Del opp i 2 div klasser og legg til en rød og en blå bakgrunn, sentrert både bakgrunn, tekst og bilde på siden.
- Åpne eksempel 09, skriv inn i egen editor og lag 3 nye udefinerte lister med egen overskrift og 5 linjer i hver liste. Vis med id, class og div class og target hvordan man kan endre farger på listene i denne rekkefølgen. overskrift 1, 2 og 3 skal være blå, rød, grønn liste 1 skal ha fargene blå, rød, grønn, orange og orange liste 2 skal være 2 grønne og 2 blå og en lilla liste 3 skal ha 3 orange, en rød og to blå

HTML & CSS

Min egen hjemmeside

Vi skal gjennom følgende:

- Sette opp Wireframe/stilark for din egen hjemmeside
- Velge område man vil arbeide med
- Index side
- egen CSS
- Interne linker
- Eksterne linker



Tredje oppgave og øvelse del WEB_03

legg inn eksemplene 10 til og med 15 på egne sider og lagrer dem, husk .html i endelsen og .css for sidenes css sider.

- Du skal nå begynne arbeidet med å kladde på en Wireframe, stilark. Oppgaven går i helhet ut på å sette opp din egen hjemmeside for skoleåret.
- Hjemmesiden skal inneholde en index-side, en egen CSS side og fra index siden skal det være interne og eksterne linker til de andre sidene.
- De interne sidene er sider med oversikt over fagene og det faglige innholdet- gjennom skoleåret og en side som omhandler samling av mediefaget. De interne sidene skal også være en form for eget læringsnettverk.

legg inn eksemplene 15 til og med 20 på egne sider og lagrer dem, husk .html i endelsen og .css for sidenes css sider.

HTML & CSS

Denne leksjonen tar deg gjennom øvelsene på samme måte som tidligere, dvs. ved hjelp av praktiske oppgaver og så øvelser som går ut på å endre og tilpasse egen sider i henhold til det man har lært. Husk å lag dine egne sider og lagre dem, da de skal benyttes senere når du skal gjøre øvelsene.

Vi skal gjennom følgende:

- 00-Første del er en rask gjennomgang av egen øvelse
- 10-Bruk av CSS flyt og bokser
- 11-Sette opp navigasjonsfelt
- 12-Lage et skjema med link til mail
- 13-Bilde utskiftning fra url
- 14-Typografiske utfordringer
- 15-Relativ og absolutt posisjonering
- 16-Sette opp Webside fragmenter/standarder

Merk:

Nye nettlesere er smarte nok og retter opp småfeil i kodene. Ved å bruke https://validator.w3.org, kan du sjekke siden for feil ved å laste den opp. Husk at dette er et verktøy ikke en regelretter, så det kan forekomme feil.



Fjerde oppgave og øvelse del WEB_04

Nå skal vi repetere litt på egen hånd, dvs. en liten test på hva husker jeg og hvordan kan jeg løse dette. Oppgaven er som på bildet, legg inn farger, rammer, tekst, størrelse m.m. slik at hjemmesiden blir lik med bildet. Lever inn når du er ferdig

- Farge, farger
- Tekst og størrelser
- Plassering

My First Website

Welcome to my website! Here are some things I enjoy.

- Web Development
- Chess
- Reading
- Learning

Favorite Quotes

Here is a favorite quote of mine ...

...and another

Gunnar Knutsen

HTML & CSS

Leksjonen tar deg gjennom øvelsene på samme måte som tidligere, dvs. ved hjelp av praktiske oppgaver og så øvelser. Disse går ut på å endre og tilpasse egen sider i henhold til det man har lært.

Husk å lag dine egne sider og lagre dem, da de skal benyttes senere når du skal gjøre øvelsene.

Vi skal gjennom følgende:

- Installere Zen Coding- Emmet og vise bruk av Zenkoding og se video 23
- <u>Reset stylesheet and normalizing, grid (https://960.gs)</u>
- Gå til linken 960.gs og last ned grid template og lagre de 3 utvalgte filene som vist i øvelsen
- Lage en hjemmeside basert på grid og gridformatering.
- Første øvelse er å legge inn programmet zen koding og i tillegg arbeide med eksempel 17 for å se hvordan reset.css og normalizing.css påvirker sidene våre

Femte oppgave og øvelse del WEB_05

Lag en side med så likt oppsett som mulig. Bilde kan du finne på nett av en kaffemaskin fra Italia.



Articles \ Web Roundups \ Rating: ****

20 JavaScript Frameworks Worth Checking Out

Siddharth on Sep 23rd 2011 with 44 comments

The number of web applications being created and used has grown rapidly since the new millenium. And importantly, so has the sheer complexity of them — specially on the front end. No more static pages, no sir!

You have a ton of sections each interacting with each other and the server and yes, it's as complicated as it sounds and just as hard to pull off. Today, I'd like to talk about a few, choice JavaScript frameworks that aim to simplify front end application development.

(Continue)

Gunnar Knutsen

HTML & CSS

Leksjonen tar deg gjennom øvelsene på samme måte som tidligere, dvs. ved hjelp av praktiske oppgaver og så øvelser. Disse går ut på å endre og tilpasse egen sider i henhold til det man har lært. Husk å lag din egen side og husk å lagre den, da den er en del av opplæringen.

Vi skal gjennom følgende:

Bygge hjemmeside fra start, kreere Wireframe, styling ønsker, css oppsett, slicing PSD, snippets m.m.

- Sette opp koding
- Bruke Photoshop til bilde og tekstfremstilling
- Style siden ved hjelp av CSS

HTML & CSS

En test på hva husker du og hvordan kan oppgaven løses. Vi skal legge inn farger, rammer, tekst, størrelse m.m. slik at hjemmesiden blir lik med en avis, kom gjerne med eget layout.

NB! du bruker egne bilde til øvelsen og linker til aktuelle sider. Vær kreativ og legg inn tekst som gjør at søkealternativene og linkene blir reelle! Nyhetslinker til andre sider eller til egne sider er bra måloppnåelse.

Lever inn når du er ferdig

HTML og CSS Sjette oppgave og øvelse del WEB_06



Endelig er det tid for å arbeide med en komplett hjemmeside. Oppgaven kan være din egen side eller for noen andre, eller eksempelside som dere finner på sammen. Det kan også være en reel side for- eksempelvis kantine, kjøkken, utsalg el. Oppgaven er gruppeoppgave og kan med fordel også gå inn i tverrfaglig samarbeide og i YFF faget som egen fordypning.

